

Bridge

E+ project

TOOLKIT

Финансирано од стране Европске уније. Изнети ставови и мишљења су искључиво ставови аутора/аутора и не одражавају нужно ставове Европске уније или Извршне агенције за образовање и културу (EACEA). Ни Европска унија ни EACEA не могу бити одговорне за њих.

Co-funded by
the European Union

CONTENT

ФЛЕКСИБИЛНОСТ

- Креативна адаптација
- Наручи
- Историјски истраживачи
- Флексибилност у рововима

38 ФЛЕКСИБИЛНОСТ 1 Креативна адаптација

DIDEAS Шаблон

бр. 38

Дајте јасна упутства и примере како бисте помогли ученицима да разумеју концепт креативне адаптације и како се она примењује на њихова уметничка дела.

Подстакните ученике да прихвате грешке и да их виде као прилике за креативно решавање проблема.

Понудите подршку и охрабрење када се ученици суочавају са потешкоћама или фрустрацијама, наглашавајући важност истрајности и отпорности.

Негујте позитивну и непристрасну атмосферу у којој се ученици осећају пријатно експериментишући са новим идејама и приступима.

Методологија:	Самосталан рад са увођењем нових изазова усред активности	
Предмет	Уметност	
Животне вештине	Флексибилност	
Наслов	Креативна адаптација	
Узраст/Разред	12-13	
Време	60 минута	
Предлог модератора активности	● Папир за цртање ● Бојице, маркери или оловке у боји ● Случајни предмети (нпр. дугмад, перје, остаци тканине, средства за чишћење лула)	
Опис активности	Ова активност се фокусира на промоцију флексибилности и прилагодљивости подстицајући ученике да креативно размишљају и прилагођавају своје уметничке радове на основу неочекиваних изазова. Поступак: 1. Почните тако што ћете сваком ученику дати лист папира за цртање и избор материјала за цртање. 2. Објасните ученицима да ће креирати уметничко дело користећи обезбеђене материјале, али са једном изненађујућом променом - такође ће морати да укључе случајни предмет који ће касније бити откривен. 3. Дајте ученицима мало времена да почну да раде на својим уметничким делима, охрабрујући их да пуне своју креативност на вољу. 4. После неколико минута, представите насумичне предмете и поделите по један сваком ученику. 5. Упутите ученике да пронађу начин да уклопе свој додељени предмет у свој уметнички рад, чак и ако то значи прављење измена или прилагођавање њихових оригиналних идеја. 6. Подстакните ученике да буду флексибилни и отвореног ума док интегришу случајни објект у своја уметничка дела, подсећајући их да понекад најбоље креације настају из неочекиваних промена. 7. Када ученици заврше своје уметничке радове, нека их поделе са разредом, разговарајући о томе како су прилагодили своје оригиналне идеје да би укључили насумични објект.	

39 ФЛЕКСИБИЛНОСТ 2 Наручи

IRECOOP AAS

Шаблон

бр. 39

Методологија:	Кооперативно учење	
Предмет	историја	
Животне вештине	флексибилност	
Наслов	Наручи	
Узраст/Разред	11 - 14	
Време	30 мин	
Предлог модератора активности	Ова вежба се може урадити након објашњења елемената које сте изабрали и уз помоћ кинестетике повезати садржај, што олакшава (чак и чини забавнијим) памћење чињеница или података. Пазите, дајте правила учесницима и уверите се да разумеју како се игра, можете направити округли пример ако желите. Покушајте да не прекидате учеснике када погреше, само будите стрпљиви и поштујте време вежбе. Немојте осуђивати, покушајте само да забележите чињенице, немојте користити речи попут тачно или погрешно, лоше итд. Покушајте да фокусирасте учеснике на резултате, реците им да то не схватају превише лично, већ само да би разумели како се могу побољшати животне вештине или учење предмета. Обратите пажњу на речи и радње које су учесници користили, поделите их у категорије као што је: - Речи/радње које вреднују друге чланове групе - Речи/радње које олакшавају задатак - Агресивне речи/радње - Речи/радње пензионисања Свакој групи коју формирате потребан је посматрач, а можете изабрати учеснике као асистенте. Покушајте да формирате уравнотежене групе. Потребан материјал: листа елемената (датуми, догађаји или називи континената) који имају правилан редослед или распоред. Број елемената треба да буде најмање 7 до 10. Изаберите број елемената на основу броја учесника и група које можете формирати (предложите најмање 2). Ова активност се може прилагодити садржају различитих предмета	
Опис активности	Одредите неколико догађаја у историји и дефинишите задатак учесницима да их поређају правим редоследом. Поделите разред у 2 или више група ако је потребно, на основу броја догађаја које изаберете и броја учесника. Напишите један догађај у затвореном листу, по један за сваког учесника у групи (овај материјал можете припремити пре ове игре, можда заједно са самим учесницима). Поновите исто за сваку групу учесника. Дајте затворени лист насумичним редоследом, по један за сваког учесника.	

Пазите да након првог меча учесници више не могу да разговарају једни са другима, или ће изгубити поен. Потпишите их на табли.

На почетку, учесници морају прочитати садржај свог листа и изабрати прави редослед (одлучите, у случају историјског датума, да ли редослед треба да буде од најближег до најудаљенијег или обрнуто). Дајте им 2 минута. Након истека времена, биће замрзнути. Немојте им давати решење! Само реците колико су тачних одговора дали. Ако су сви догађаји на исправном месту, победили су.

За други меч и након тога, не могу да говоре када одлучите да поново покренете утакмицу. Дајте им 2 минута и поново зауставите игру. Прогласите колико тачних одговора чини једну групу и почните испочетка док не дође до четврте утакмице или групе која пронађе све тачне одговоре.

На крају, група која тачно одговори добија поене од догађаја минус један поен за сваки пут када прекрше правила, друга група добија један поен за сваки тачан одговор који да у последњем мечу.

На крају, пратите флексибилност животних вештина у погледу тога како реагују на изазов, да ли су под стресом, да ли имају неку насилну реакцију и тако даље (пратите напомену описану у одељку са предлозима) и важност правила и зашто и када могу бити елемент стреса или релаксираности.

Активност се може поновити на крају сваког поглавља.

ФЛЕКСИБИЛНОСТ 3 Историјски истраживачи

IRECOOP AAS

Шаблон

бр. 40

Флексибилност је кључни квалитет за проучавање историје, јер омогућава прилагођавање приступа и методологија различитим изворима, перспективама и историјским контекстима. То значи бити отворен за нове идеје, приступе и изворе и бити спреман за прилагођавање и промену сопственог разумевања у складу са новим информацијама и изазовима на том путу. То укључује употребу интердисциплинарног приступа који укључује методе и концепте из различитих дисциплина, истраживање различитих перспектива које нису ограничене на једну наравију или једно гледиште, употребу различитих методолошких приступа, истраживање нових облика историјске наравије.

Методологија:	упитници за анкетавање јавног мњења и прикупљање повратних информација, групни рад/истраживање/	
Предмет	Историја	
Животне вештине	ФЛЕКСИБИЛНОСТ	
Наслов	Историјски истраживачи	
Узраст/Разред	14 - 16	
Време	240 минута	
Предлог модератора активности	- Разумети концепт флексибилности у историјској интерпретацији. - Препознајте важност вишеструких перспектива у проучавању историје. - Развити критичко мишљење и прилагодљивост приликом анализе историјских извора. Потребни материјали: • Историјске књиге • Онлајн ресурси са историјским документима • Папир и оловке • Бела табла или папир за графиконе	
Опис активности	4 састанка <u>Лекција 1: Богатство историјских извора</u> Уводна активност (15 минута): • Увод у концепт: Започните лекцију објашњавањем концепта „флексибилности“, истичући његову суштинску улогу у тумачењу историје. Користите конкретне примере да илуструјете како можемо да прилагодимо и изменимо своје гледиште на основу нових информација. • Анкета: Спроведите анкету како бисте прикупили мишљења ученика о важности флексибилности у историјском тумачењу. Можете користити апликацију Ментиметар или припремити анкетне листове са следећим питањима. Замолите ученике да	

одговоре појединачно, а затим поделе своја мишљења са разредом.

Анкета о флексибилности у историјској интерпретацији

1. **Шта мислите о флексибилности у тумачењу историје?**
 - ☐ Веома важно
 - ☐ Доста важно
 - ☐ Неутрално
 - ☐ Није баш важно
 - ☐ Уопште није важно
2. **Да ли верујете да постоји више перспектива које треба узети у обзир приликом проучавања историје?**
 - ☐ Да
 - ☐ Не
 - ☐ Нисам сигуран/сигурна
3. **Колико мислите да је важно бити флексибилан у тумачењу историјских извора?**
 - ☐ Веома важно
 - ☐ Доста важно
 - ☐ Неутрално
 - ☐ Није баш важно
 - ☐ Уопште није важно
4. **Да ли сте се икада сусрели са случајевима када се ваше тумачење историјског догађаја променило након разматрања различитих перспектива?**
 - ☐ Да
 - ☐ Не
 - ☐ Нисам сигуран/сигурна
5. **Како мислите да флексибилност у тумачењу историје може обогатити ваше учење?**
 - ☐ Пружа потпунији увид у историјске догађаје
 - ☐ Помаже у разумевању мотивација и поступака људи у прошлости
 - ☐ Подстиче критичко размишљање и креативно размишљање
 - ☐ Све горе наведено
 - ☐ Друго (наведите): _____

Анализа документа (25 минута):

- **Групна активност:** Поделите ученике у групе и дајте им низ историјских докумената који нуде различите перспективе о одређеном историјском догађају. Свака група анализира документе и бележи различита представљена тумачења.

Дискусија и прикупљање повратних информација (20 минута):

- **Дискусија у разреду:** Након анализе, замолите сваку групу да подели своја запажања са разредом и прикупи повратне информације од других ученика користећи вођене теме у упитнику. Подстакните ученике да размисле о томе како флексибилност у приступу изворима може обогатити њихово разумевање историје.
- **Теме за упитник:** Упитници би могли да садрже питања о разумевању историје од стране школских другова и како су различите перспективе утицале на њихово тумачење.

Примери питања:

Питања о разумевању историје:

1. Колико сте сигурни у своје разумевање историјског догађаја који се проучавао на часу?
2. Који аспекти су вам до сада били најтежи за разумевање?
3. Шта би могло да вам помогне да побољшате своје разумевање?

Питања о различитим перспективама:

1. Да ли сте икада разматрали различите перспективе када проучавате неки историјски догађај?
2. Ако је тако, како је истраживање различитих перспектива утицало на ваше тумачење историје?
3. Да ли верујете да флексибилан приступ историјским изворима може обогатити ваше разумевање историје? Зашто?

Лекција 2: Истраживање разноврсних историјских извора

Увод у концепт перспективе (15 минута):

Започните час кратким излагањем о различитим перспективама у историји и концепту флексибилности у тумачењу историјских извора.

Читање историјских записа (30 минута):

Обезбедите ученицима различите историјске изворе као што су чланци, сведочанства или дневници који представљају различите перспективе о одређеном историјском догађају. Након читања, замолите их да попуне појединачне листове за процену како би проценили јасноћу и потпуност извора.

Пример питања за процену Историјски догађај: [Унесите наслов историјског догађаја]

Јасноћа извора:

- Јасноћа презентације:
 - Веома јасно
 - Јасно
 - Неутрално
 - Збуњујуће
 - Веома збуњујуће
- Лакоћа разумевања:
 - Лако за разумевање
 - Прилично лако за разумевање
 - Неутрално
 - Донекле тешко за разумевање
 - Веома тешко за разумети

Потпуност извора:

- Извештавање о главним аспектима догађаја:
 - Завршено
 - Скоро завршено
 - Делимично
 - Непотпуно
 - Веома непотпуно
- Дубина обрађених тема:
 - Детаљно
 - Доста детаљно
 - Неутрално
 - Површно
 - Веома површно

Лично мишљење:

- Интересовање изазвано извором:
 - Веома занимљиво
 - Занимљиво
 - Неутрално
 - Није баш занимљиво
 - Уопште није занимљиво
- Корисност извора за разумевање историјског догађаја:
 - Веома корисно
 - Корисни
 - Неутрално
 - Није баш корисно
 - Уопште није корисно

Дискусија и прикупљање повратних информација (15 минута):

Водите групну дискусију о разноврсности историјских извора и различитим перспективама које они могу понудити. Замолиите ученике да користе листове за процену како би дали повратне информације о анализираним историјским изворима.

Пример: Током читања историјских извештаја, ученици могу да одаберу да испричају Француску револуцију из различитих перспектива, као што су племство, свештенство, сељаци или буржоазија, истичући различите перцепције историјских догађаја.

Лекција 3: Симулација различитих историјских перспектива

Увод у симулацију (20 минута):

Објасните ученицима да ће учествовати у историјској симулацији где ће бити подељени у групе које представљају различите историјске фракције. Поделите упитнике пре симулације како бисте прикупили њихова очекивања о симулацији и њихове личне циљеве.

Упитник пре симулације

Очекивања за симулацију:

- Каква су ваша очекивања од ове историјске симулације?
- Шта очекујете да научите или искусите током симулације?

Лични циљеви:

- Који су ваши лични циљеви за ову симулацију?
- Шта се надате да ћете постићи својим учешћем?

Припрема:

- Да ли сте се на било који начин припремили за симулацију? Ако јесте, како?
- Да ли постоји нешто што сматрате да треба да урадите пре него што започнете симулацију?

Симулација (30 минута):

Групе се баве историјском симулацијом, бавећи се сложеним одлукама и ситуацијама које захтевају флексибилност у тумачењу историјских акција и

реакција. Током симулације, замолите их да прикупе повратне информације о свом искуству и изазовима са којима су се суочили.

Дискусија и прикупљање повратних информација (10 минута):

Завршите час дискусијом о резултатима симулације и флексибилности коју су ученици показали у руковању различитим историјским перспективама. Користите упитнике да бисте прикупили коначне повратне информације о часу.

Упитник након симулације

Искуство током симулације:

- Укратко опишите своје искуство током симулације.
- Шта вам је било најзанимљивије или најзанимљивије током активности?

Флексибилност у историјском тумачењу:

- Како сте приступили различитим историјским перспективама током симулације?
- Да ли вам је било тешко да се прилагодите новим информацијама или гледиштима?

Лична рефлексја:

- Које сте лекције научили о флексибилности и историјском тумачењу током ове активности?
- Да ли постоји нешто што бисте урадили другачије?

Пример: Током историјске симулације Америчког грађанског рата, групе би могле бити задужене да представљају различите фракције као што су Унија, Конфедеративни Југ, аболиционисти и робови, суочавајући се тако са различитим гледиштима и сложеним историјским ситуацијама.

Лекција 4: Презентација резултата историјског истраживања

Увод у пројекат (15 минута):

Упознајте студенте са историјским истраживачким пројектом, дајући им упитнике како би прикупили њихове прелиминарне идеје и очекивања о пројекту.

Упитник о прелиминарним идејама за прелиминарни истраживачки пројекат:

Циљеви пројекта:

- Каква су ваша очекивања од овог историјског истраживачког пројекта?
- Шта се надате да ћете научити или открити током овог истраживања?

Истраживачке стратегије:

- Које изворе планирате да користите за своје истраживање?
- Да ли већ имате на уму конкретне стратегије за проналажење релевантних информација за вашу тему?

Очекивања од презентације:

- Каква су ваша очекивања у вези са завршном презентацијом вашег истраживања?
- Шта мислите да је важно укључити у вашу презентацију да би била ефикасна?

Истраживање и припрема (30 минута):

Студенти раде појединачно или у групама како би прикупили изворе и припремили презентацију о свом истраживању. Током овог процеса, користе евалуационе листове за процену историјских извора и упитнике за прикупљање повратних информација о својим истраживачким стратегијама.

Упитник за повратне информације о истраживању и припреми:

Евалуација извора:

- Како процењујете квалитет и поузданост извора које сте пронашли?
- Да ли сте имали потешкоћа у проналажењу релевантних извора за вашу тему?

Ефикасне истраживачке стратегије:

- Да ли су се истраживачке стратегије које сте усвојили показале ефикасним?
- Да ли постоји нешто што бисте другачије урадили у свом истраживању?

Повратне информације о организацији и припреми:

- Шта мислите о организацији и припреми ваше презентације?
- Да ли сте се суочили са потешкоћама у организовању прикупљених информација за презентацију?

Презентација и завршна дискусија (15 минута):

Свака група представља своје истраживање, истичући флексибилност коју је показала у тумачењу различитих историјских перспектива. На крају презентација, користите упитнике да бисте прикупили повратне информације о квалитету презентација и разумевању историје од стране ученика.

Упитник за повратне информације о завршној презентацији:

Јасноћа и потпуност презентације:

- Да ли је презентација била јасна и добро структурирана?
- Да ли сте сматрали да су све релевантне информације представљене свеобухватно?

Флексибилност у историјском тумачењу:

- Да ли сте приметили флексибилност у тумачењу различитих историјских перспектива током презентације?
- Да ли постоји нешто што бисте предложили да се побољша приступ разумевању историје?

Историјско разумевање ученика:

- Да ли сте јасно разумели тему и закључке представљеног истраживања?
- Да ли постоји нешто што вам се чинило посебно занимљивим или вредним даљег истраживања?

Евалуација:

Евалуација ће се заснивати на активном учешћу, способности анализе различитих историјских перспектива, креативности у писању и флексибилности показаној у активностима.

Завршне напомене:

Ова активност интегрише историју са компетенцијом „Флексибилност“, подстичући ученике да истражују и цене разноликост гледишта и историјских тумачења. Флексибилност постаје кључни елемент у разумевању историјске сложености и прилагођавању различитим перспективама.

ФЛЕКСИБИЛНОСТ 4 Флексибилност у рововима

YAEDA

Шаблон

бр. 41

Методологије: Искуствено учење Играње улога , анализа примарних извора, рефлексција и дискусија.
Циљ: Развијање способности ученика да управљају прилагођавањима, неизвесношћу и изазовима истраживањем искустава војника током Првог светског рата и стратегија које су користили за прилагођавање.

Методологија:	Искуствено учење	
Предмет	Историја	
Животне вештине	Флексибилност	
Наслов	Флексибилност у рововима	
Узраст/Разред	14 - 16	
Време	60 минута	
Предлог модератора активности	Наставник историје, наставник драме, наставник језика, наставник уметности, просветни радник... Предлажемо да се активност адекватно припреми, водећи рачуна о емоционалном и мотивационом утицају на ученике. Активност у малим групама.	
Опис активности	<u>Увод у флексибилност:</u> Почните са кратком дискусијом о важности флексибилности у суочавању са изазовима и неизвесношћу, користећи свакодневне примере са којима се ученици могу поистоветити. <u>Историјски контекст: Први светски рат:</u> Дајте преглед Првог светског рата, фокусирајући се на рововско ратовање и тешке услове са којима су се суочавали војници на обе стране сукоба. Пре него што се започне активност, препоручује се да се погледа видео који ће упознати са темом активности. - РО видео https://www.youtube.com/watch?v=geonLNBjos - Видео из 1917. https://www.youtube.com/watch?v=D4JmMBC28x8 http://www.imdb.com/title/tt8579674/ Разговарајте о непредвидивој природи рата и потреби да се војници брзо прилагоде променљивим околностима. <u>Активност симулације рова :</u> Поделите ученике у мање групе и доделите им улоге војника стационираних у рову. Креирајте симулиране изазове као што су изненадни напади, несташница залиха и променљиви временски услови. Ученици морају да раде заједно како би се снашли у овим изазовима, брзо доносећи одлуке и прилагођавајући своје стратегије у складу са тим. <u>Анализа примарних извора: Писма са фронта :</u> Наведите одломке из писама које су написали војници током Првог светског рата, у којима детаљно описују своја искуства и размишљања о прилагођавању животу у рововима. Нека ученици анализирају писма и идентификују примере флексибилности и отпорности које су показали војници. <u>Рефлексја и дискусија :</u> Водите вођену сесију рефлексје где ученици разговарају о својим искуствима током симулације ровова и упоређују их са изазовима са којима су се војници суочавали током Првог светског рата. Водите дискусију о важности флексибилности у превазилажењу недаћа и управљању неизвесношћу, како у историјском тако и у модерном контексту. <u>Закључак :</u> Завршите час истицањем лекција научених о флексибилности из искустава војника током Првог светског рата. Подстакните ученике да примене ове лекције у сопственим животима, посебно у ситуацијама када се суочавају са транзицијама, неизвесношћу и изазовима.	

Bridge

E+ project

Финансирано од стране Европске уније. Изнети ставови и мишљења су искључиво ставови аутора/аутора и не одражавају нужно ставове Европске уније или Извршне агенције за образовање и културу (EACEA). Ни Европска унија ни EACEA не могу бити одговорне за њих.

Co-funded by
the European Union